

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
התכנית ללימודי אפריקה והמרכז לחקר פוליטיקה וחברה אירופית – המרכז הלאומי
למצוינות במחקר ובהוראת הלימודים האירופיים ע"ש ז'אן מונה
שנה"ל תשע"ו 2015-2016
חטיבת אדנאור ללימודי פוליטיקה וחברה אירופית

ההגירה לאירופה: סוגיות באירופה העכשווית –
סיור לימודי

192-1-0076 (סמטר ב')

ימי רביעי (לסירוגין), 16:00-21:00
2 נקודות זכות

מרצה: פרופסור שרון פרדו

שעות קבלה: בתיאום מראש יום רביעי 11:00-12:00 (בתיאום מראש), המחלקה
לפוליטיקה וממשל, בנין מס' 72 (בנין הפקולטה למדעי הרוח והחברה ע"ש צוקר-גולדשטיין-
גורן), קומה 6, חדר 659
טלפונים: משרד- 08-6428396
דואר אלקטרוני: pardos@bgu.ac.il
(עידו רוזנבלום – עוזר הוראה) idorose@post.bgu.ac.il

מטרות ויעדי הקורס

הקורס, הכולל חמישה שיעורים וסיור לימודי, בוחן דרך מקרה הבוחן של גרמניה ובמרכזה ברלין את אתגר ההגירה לאירופה, ממדינות אפריקה הסאב סהרית, צפון אפריקה והמזרח התיכון, ואת האופן בו ההגירה משפיעה ומעצבת את הזהויות האירופיות העכשוויות. הקורס יבחן מספר היבטים הקשורים במישרין להגירה לגרמניה ולאירופה בדגש על: זהות קהילתית ואישית, תרבות, אינטגרציה ואסימילציה, כלכלה, ממשל, פוליטיקה, חוק ומשפט. הקורס יעניק למשתתפים בו מבט עכשווי וביקורתי על הזהות האפרו-אירופית המתגבשת באירופה של ימינו.

תוכן הקורס ומפגשיו

16 במרץ 2016

ערים מחולקות – מבט השוואתי על ערים מחולקות באירופה וישראל

18 במאי 2016

גרמניה וברלין – עבר הווה עתיד – מבט סוציו-פוליטי (א')

25 במאי 2016

גרמניה וברלין – עבר הווה עתיד – מבט סוציו-פוליטי (ב')

8 ביוני 2016

מדברים מהבטן – השתקפויות של זהות ופוליטיקה בראי הגסטרונומיה

15 ביוני 2016

מפגש מסכם לקראת יציאה לסיור

19-25 ביוני 2016

סיור אקדמי לברלין:

יום א' – הכרה עם ברלין וגרמניה

יום ב' – ברלין מזרח ומערב

יום ג' – העיר ומהגריה (1)

יום ד' – העיר ומהגריה (2)

יום ה' – אוכל למחשבה – פרויקטים חברתיים של מקומיים ומהגרים

דרישות והרכב ציון הקורס

נוכחות – נוכחות חובה **100%** במפגשי הקורס (*מקרים יוצאי דופן ייבחנו לגופם)
השתתפות פעילה ונוכחות – 20% -- חובה (כל היעדרות – בתיאום והודעה מראש)
הצגת רפרט בעל-פה – 20% -- חובה
עבודת בית מסכמת – 60% -- חובה

רפרט בעל-פה

במהלך הסיור האקדמי, משתתפי הקורס יתבקשו להעביר רפרט קצר (20-30 דקות) בנושאים שיקבעו על-ידי מרצה הקורס, בהתאם לנושא העל של אותו יום בסיור. תוכן הרפרט (עד שנים עמודים) יוגש באמצעות הדואר האלקטרוני טרם היציאה לסיור וינוקד בציון עובר (100) או נכשל (0).

עבודת בית

משתתפי הקורס נדרשים להגיש עבודת בית בהיקף של כ-2,000 מילים (גופן Times New Roman, גודל 12, רווח שורה וחצי), בסוגיות שתמסרנה על-ידי מרצה הקורס בתום הסיור.

העבודות תוגשנה בשני עותקים (עותק אלקטרוני באמצעות הדואר האלקטרוני) ועותק קשיח לתאו של מרצה הקורס במחלקה לפוליטיקה וממשל, בניין מס' 72, קומה 6, עד ליום ראשון 2 באוקטובר 2016, בשעה 12:00.

חומרי קריאה

הזהות האירופית – עבר, הווה, עתיד

- Calleo, D. (1995) 'Reflections on the Idea of the Nation-State' in C.A. Kupchan (ed.) *Nationalism and Nationalities in the New Europe* (Ithaca, NY: Cornell University Press), pp. 15-36.
- Judt, T. (1999) 'Is there a Belgium' *New York Review of Books* 46 (19).
- Kochenov, D. (2014). 'EU Citizenship without Duties', XX (XX) *European Law Journal*, Early View
- Mudde, C. *Populist Radical Right Parties in Europe* (Cambridge: Cambridge University Press 2007), pp. 158-183; 277-292.
- Charter of Fundamental Rights of the European Union, Articles 39-46.
- ווקר, ק. (1999) 'לאום הוא לאום, הוא מדינה, הוא קבוצה אתנית, הוא...' בספרו של ש. סנדלר מושגי יסוד ביחסים בין-לאומיים. מדינת-הלאום (תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה), ע"מ 127-151, (2014).
- אנדרסון ב (1991) קהילות מדומיינות. הגיגים על מקורות הלאומיות ועל התפשטותה (רמת אביב: האוניברסיטה הפתוחה, 2000), ע"מ 69-79; 174-190.
- צפייה בסרט 'להתראות לנין!' (Good Bye Lenin!), X Filme Creative Pool, (2003).

אירופה והמהגרים

- Dancygier, R.M. (2010). *Immigration and Conflict in Europe*. New York: Cambridge University Press. (פרקים נבחרים מהספר)
- Düvell, F. (2009) 'Migration, Minorities and Marginality: New Directions in Europe Migration Research' in C. Rumford (ed.) *The SAGE Handbook of European Studies* (London: SAGE Publications Ltd), pp. 328-346
- Hansen, R 'Migration to Europe since 1945: Its History and Its Lessons', 74 (s1) *The Political Quarterly* (2004), 25-38
- Goodhart, D. (2004) "Too Diverse?" *Prospect*, 95 (20 February).
- Korkut, U. et al. (2013). *The Discourses and Politics of Migration in Europe*. New York: Palgrave Macmillan. (פרקים נבחרים מהספר)
- Martiniello, M. and Rath, J. (2014). *An Introduction to Immigrant Incorporation Studies – European Perspective*. Amsterdam: Amsterdam University Press. (פרקים נבחרים מהספר)
- צפייה בסרט 'הפלישה ללמפדוזה' (The Invasion of Lampedusa), BBC, (2011).

ישראל, יהודים - האיחוד האירופי וגרמניה

- Pardo, S. and Peters, J. (2010). *Uneasy Neighbors: Israel and the European Union* (Lexington Books Lanham MD 2010), pp. 1-68.
- Gordon, N. and Pardo, S. (2014). 'Normative Power Europe Meets the Israeli-Palestinian Conflict,' *Asia-Europe Journal*, 2014, forthcoming.

- Gordon, N. and Pardo. S. (2014). 'Normative Power Europe and the Power of the Local', *Journal of Common Market Studies*, Early View, 2014, forthcoming.
- Gurfinkel, M. 'You Only Live Twice,' *Mosaic*, August 2013.
- The Jewish People Policy Institute, *Annual Assessment 2012-2013* (The Jewish People Policy Institute Jerusalem 2013), Chapter 10, pp. 173-186.
- עוז-זלצברגר, פ. (2014). *ישראלים, ברלין. ירושלים: כתר.*
- שפר, ג. (2009) 'יהודי האיחוד האירופי מתגבשים לתפוצה', *כיוונים חדשים-כתב עת לציונות ויהדות*, 20, 2009, 50-60.

אוכל ככלי פוליטי ביחסי מהגרים

- Buettner, E. (2008), "'Going for Indian": South Asian Restaurants and the Limits of Multiculturalism in Britain', *The Journal of Modern History*, A special issue on Metropole and Colony (December 2008), 80 (4). pp. 865-901.
- Mohring, M. (2014), 'Food For Thought: Rethinking the History of Migration to West Germany through the Migrant Restaurant Business', *Journal of Contemporary History*, 49 (1). pp. 209-227.